

Hồi quy tuyến tính (Linear Regression)

Quách Đình Hoàng

2022/09/16

Nội dung

Bài toán hồi quy (regression problem)

Hồi quy tuyến tính (linear regression)

Sự đánh giá (validation)

Lựa chọn mô hình tuyến tính (linear model selection)

Sự điều chuẩn (Regularization)

Bài toán hồi quy (regression problem)

Bài toán hồi quy (regression problem)

- ▶ Ta nghĩ rằng $y \in R$ và $x \in R^d$ được xấp xỉ bởi:

$$y \approx f(x)$$

- ▶ x được gọi là **biến độc lập (independence variable)** hay **vector đặc trưng (feature vector)**
- ▶ y được gọi là **biến phụ thuộc (dependence variable)** hoặc **output** hoặc **response**
- ▶ Thông thường, y là biến mà ta muốn dự đoán.
- ▶ Ta không biết mối quan hệ thật sự giữa y và x , hàm $f(\cdot)$ chỉ là một sự xấp xỉ.

Explanatory vs. predictive modeling with regression

	Explanatory Modeling (Statistical approach)	Predictive Modeling (machine learning approach)
General goal	Giải thích mối quan hệ giữa input x và output y .	Dự đoán output y từ input x .
Modeling	Tìm mô hình sinh ra dữ liệu (phân bố $p(x, y)$).	Tìm hàm f (blackbox) để dự đoán y từ x .
Model validaion	Dùng cả dataset để thực hiện "goodness-of-fit" test: R^2 , residual analysis, p-values, ...	Chia dataset thành train/test set. Train mô hình trên train set và đánh giá mô hình trên test set

Tham khảo thêm:

1. Leo Breiman, *Statistical Modeling: The Two Cultures*, *Statistical Science*, Vol. 16, No. 3, 199-231, 2001.
2. Galit Shmueli, *To Explain or to Predict?*, *Statistical Science*, Vol. 25, No. 3,

Prediction vs. Inference

Ta quan tâm đến hai khía cạnh của một mô hình học máy:

- ▶ **Prediction**: khả năng dự đoán chính xác của mô hình
  - ▶ Ví dụ: Một công ty thực hiện một chiến dịch tiếp thị, mục tiêu là xác định các khách hàng có phản ứng tích cực với chiến dịch.
- ▶ **Inference**: khả năng mô tả (diễn giải) mối quan hệ giữa X và Y của mô hình
  - ▶ Ví dụ: Một công ty thực hiện một các chiến dịch tiếp thị (qua TV, radio, và qua newspaper), mục tiêu là trả lời các câu hỏi sau:
    - ▶ Loại quảng cáo nào có mối quan hệ với doanh thu?
    - ▶ Loại quảng cáo nào ảnh hưởng lớn nhất đến doanh thu?
    - ▶ Nếu tăng tiền (một lượng cho trước) cho một loại hình quảng cáo (như TV), doanh thu sẽ tăng bao nhiêu?
- ▶ Trong nhiều trường hợp, ta quan tâm cả **prediction** và **inference**.
- ▶ Tùy vào mục tiêu là **prediction**, **inference**, hay cả hai mà ta chọn mô hình phù hợp.

Prediction Accuracy and Model Interpretability

Regression algorithms

- ▶ Linear regression
- ▶ Linear model selection
  - ▶ Best subset selection
  - ▶ Forward/Backward stepwise selection
  - ▶ Ridge/Lasso/ElasticNet regression
- ▶ Linear regression extensions
  - ▶ Splines and smoothing splines
  - ▶ Local regression
  - ▶ Generalized additive models
- ▶ Non-linear regression
  - ▶ Polynomial regression
  - ▶ k-nn regression
  - ▶ Regression tree
    - ▶ Bagging for regression
    - ▶ Random forest for regression
- ▶ Support vector regression
- ▶ Neural network regression

Tham khảo thêm:

1. Gareth James, Daniela Witten, Trevor Hastie, and Robert Tibshirani, An introduction to statistical learning, Second edition, Springer, 2021.
2. AJ Smola and B Schölkopf, A tutorial on support vector regression, Statistics and computing, 14, 199-222, 2004.

Hồi quy tuyến tính (linear regression)

Hồi quy tuyến tính (linear regression)

- ▶ Mô hình f là **hàm tuyến tính** theo x là dạng đơn giản và phổ biến nhất
- ▶ Mô hình **hồi quy tuyến tính** có dạng:

$$\hat{y} = f(x) = \theta_0 + \theta_1 x_1 + \theta_2 x_2 + \cdots + \theta_d x_d = \theta^T x$$

- ▶ $\theta^T = (\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_d) \in R^{d+1}$ được gọi là **tham số** của mô hình
- ▶ $x = (1, x_1, \dots, x_d)^T \in R^{d+1}$ là đầu vào của mô hình.
- ▶ Ta quy ước x là vector dạng cột, x^T là vector dạng dòng.
- ▶ Khi cần nhấn mạnh, ta viết $f_\theta(x)$ để mô tả sự phụ thuộc của f vào θ .
- ▶ θ_0 là dự đoán của mô hình khi tất cả các đặc trưng bằng 0.

Diễn giải các hệ số hồi quy

$$\hat{y}_i = f(x_i) = \theta_0 + \theta_1 x_i + \dots \theta_d x_d$$

- ▶ $\theta_i (i \neq 0)$ là mức độ $\hat{y} = f(x)$ tăng khi x_i lên một đơn vị
- ▶ $\theta_i = 0$ ngụ ý rằng $\hat{y} = f(x)$ không phụ thuộc vào x_i
- ▶ θ nhỏ ngụ ý rằng mô hình **không nhạy cảm (insensitive)** với sự thay đổi của x

$$|f(x) - f(x')| = |\theta^T x - \theta^T x'| = |\theta^T (x - x')| \leq \|\theta\| \|x - x'\|$$

Hàm mất mát (loss function)

- ▶ Hàm mất mát $l : R \times R \rightarrow R$ xác định mức độ $\hat{y}$ xấp xỉ y
  - ▶ $l(\hat{y}, y) \geq 0, \forall \hat{y}, y$
  - ▶ $l(\hat{y}, y)$ nhỏ chứng tỏ $\hat{y}$ xấp xỉ y tốt
- ▶ Hai hàm mất mát (loss function) phổ biến là:
  - ▶ Quadratic/square loss (L_2): $l(\hat{y}, y) = (\hat{y} - y)^2$
  - ▶ Absolute loss (L_1): $l(\hat{y}, y) = |\hat{y} - y|$

Sai số thực nghiệm (empirical risk)

- ▶ Sai số thực nghiệm (empirical risk) là mất mát trung bình (average loss) trên cả tập dữ liệu $\{(x_i, y_i)\}_{i=1..N}$

$$L = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n l(\hat{y}_i, y_i) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n l(f(x_i), y_i)$$

- ▶ Nếu L nhỏ, mô hình dự đoán tốt trên dữ liệu cho trước
- ▶ Khi mô hình được tham số hóa bởi θ , ta viết

$$L(\theta) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n l(f_{\theta}(x_i), y_i)$$

để thể hiện sự phụ thuộc của mô hình vào θ

Trung bình sai số bình phương (mean square error)

- ▶ Khi hàm mất mát là L_2 : $l(\hat{y}, y) = (\hat{y} - y)^2$ thì sai số thực nghiệm là trung bình sai số bình phương (mean square error - MSE)

$$L = MSE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (f(x_i) - y_i)^2$$

- ▶ Tuy nhiên, ta thường dùng root-mean-square error, $RMSE = \sqrt{MSE}$, vì nó có cùng đơn vị với y_i

Trung bình sai số tuyệt đối (mean absolute error)

- ▶ Khi hàm mất mát là L_1 : $l(\hat{y}, y) = |\hat{y} - y|$ thì sai số thực nghiệm là trung bình sai số tuyệt đối (mean absolute error - MAE)

$$L = MAE = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n |f(x_i) - y_i|$$

- ▶ MAE có cùng đơn vị với y_i

Cực tiểu hóa sai số thực nghiệm (empirical risk minimization)

- ▶ Cực tiểu hóa sai số thực nghiệm (empirical risk minimization - ERM) là một phương pháp chung để chọn các tham số θ cho mô hình $f_{\theta}(x)$
- ▶ ERM chọn θ sao cho sai số thực nghiệm $L(\theta)$ đạt cực tiểu
- ▶ Thông thường, không có lời giải dạng giải tích cho bài toán tìm cực trị này. Do đó, ta thường phải dùng các phương pháp tối ưu số học (numerical optimization) để tìm θ sao cho $L(\theta)$ đạt cực tiểu.

Least square linear regression

- ▶ Mô hình hồi quy tuyến tính

$$\hat{y} = f_{\theta}(x) = \theta^T x$$

- ▶ $\theta \in R^{d+1}$ là tham số của mô hình
- ▶ $x \in R^{d+1}$ là đầu vào của mô hình
- ▶ Ta dùng hàm mất mát $l(\hat{y}, y) = (\hat{y} - y)^2$
- ▶ Sai số thực nghiệm là mean square error - MSE

$$L(\theta) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\theta^T x_i - y_i)^2$$

- ▶ Ta ước lượng θ dùng phương pháp cực tiểu hóa sai số thực nghiệm (empirical risk minimization - ERM)
  - ▶ Chọn θ sao cho $L(\theta)$ là nhỏ nhất

Least square linear regression

- MSE được viết lại dạng ma trận

$$L(\theta) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (\theta^T x_i - y_i)^2 = \frac{1}{n} \|X\theta - y\|^2$$

- $\theta = (\theta_0, \theta_1, \dots, \theta_d)^T \in R^{d+1}$

- $X \in R^{n \times (d+1)}, y \in R^n$

$$X = \begin{bmatrix} (x_1)^T \\ (x_2)^T \\ \vdots \\ (x_n)^T \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & x_{11} & x_{12} & \cdots & x_{1d} \\ 1 & x_{21} & x_{22} & \cdots & x_{2d} \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x_{n1} & x_{n2} & \cdots & x_{nd} \end{bmatrix} Y = \begin{bmatrix} y_1 \\ y_2 \\ \vdots \\ y_n \end{bmatrix} \quad (1)$$

- Ta cần chọn θ để $\|X\theta - y\|^2$ là nhỏ nhất.

Least square linear regression - analytical solution

$$L(\theta) = \|X\theta - y\|^2 = \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=0}^d x_{ij}\theta_j - y_i \right)^2$$

- Nghiệm tối ưu $\hat{\theta}$ thỏa

$$\frac{\delta L}{\delta \theta_j}(\hat{\theta}) = \nabla L(\hat{\theta})_j = 0, j \in \{1, \dots, d\}$$

- Lấy đạo hàm riêng theo θ_j : $\nabla L(\theta)_j = (2X^T(X\theta - Y))_j$
- Viết dạng ma trận: $\nabla L(\hat{\theta}) = 2X^T(X\hat{\theta} - Y) = 0$
- $\hat{\theta}$ cần thỏa phương trình: $(X^T X)\hat{\theta} = X^T Y$
- Do đó: $\hat{\theta} = (X^T X)^{-1} X^T Y$ (nếu $X^T X$ khả nghịch)

Least square linear regression

- ▶ **Bài toán:** Ta cần chọn θ để $\|X\theta - y\|^2$ là **nhỏ nhất**.
- ▶ Nếu các cột (hoặc dòng) của X là **độc lập tuyến tính (linearly independent)** thì $X^T X$ là **khả nghịch** và bài toán có **lời giải duy nhất**

$$\theta^* = (X^T X)^{-1} X^T Y = X^\dagger Y$$

- ▶ Nếu X các cột và dòng của X đều **phụ thuộc tuyến tính (linearly dependent)** thì $X^T X$ **không khả nghịch**, ma trận nghịch đảo giả (pseudo-inverse) của $X^T X$ với công thức $X^T (X X^T)^{-1}$ có thể được sử dụng

Least square linear regression - gradient descent

$t = 0$

Khởi tạo $\theta_j^{(t)}$ ngẫu nhiên

repeat

- ▶ $partial[j] = 0$ for all $0 \leq j \leq d$
- ▶ foreach data point $i = 1, 2, \dots, n$
  - ▶ foreach parameter $j = 0, 1, \dots, d$
    - ▶ $partial[j] += (-x_i(y_i - x_i^T \theta_j^{(t)}))$
- ▶ $\theta^{(t+1)} = \theta^{(t)} - \eta \cdot partial[j]$
- ▶ $t \leftarrow t + 1$

until $\|\theta^{(t)} - \theta^{(t-1)}\| \leq \delta$

Least square linear regression - stochastic gradient descent

$t = 0$

Khởi tạo $\theta^{(1)}$ ngẫu nhiên

repeat

▶ foreach $i = 1, 2, \dots, n$ (thứ tự ngẫu nhiên)

▶ $partial[i] = -x_i(y_i - x_i^T \theta_i^{(t)})$

▶ $\theta^{(t+1)} = \theta^{(t)} - \eta \cdot partial[i]$

▶ $t \leftarrow t + 1$

until $\|\theta^{(t)} - \theta^{(t-1)}\| \leq \delta$

Least square linear regression - mini-batch gradient descent

$t = 0$

Khởi tạo $\theta_j^{(t)}$ ngẫu nhiên

repeat

▶ Chia dataset thành k mini_batch với kích cỡ l ngẫu nhiên ($k * l = n$)

▶ foreach random *mini_batch*

▶ $partial[j] = 0$ for all $0 \leq j \leq d$

▶ foreach parameter $j = 0, 1, \dots, d$

▶ $partial[j] += \sum_{(x_i, y_i) \in mini\_batch} (-x_i(y_i - x_i^T \theta_j^{(t)}))$

▶ $\theta^{(t+1)} = \theta^{(t)} - \eta \cdot partial[j]$

▶ $t \leftarrow t + 1$

until $\|\theta^{(t)} - \theta^{(t-1)}\| \leq \delta$

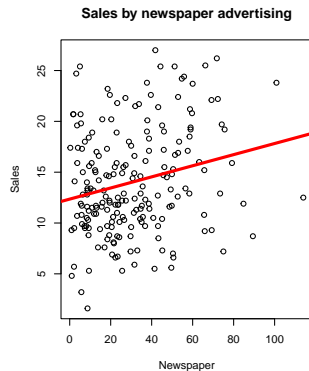
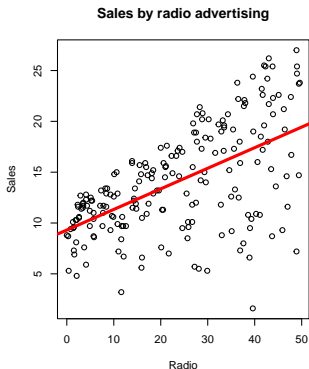
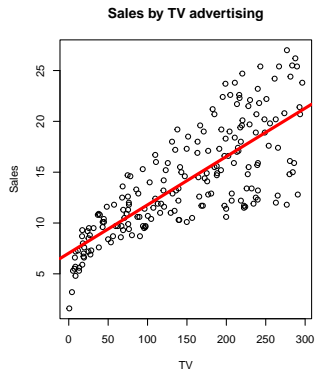
Ví dụ: Advertising data

- ▶ Đầu vào u là các biến *TV, radio, newspaper* mô tả số tiền quảng cáo cho các loại hình này.
- ▶ Đầu ra v là biến *sales* mô tả doanh thu của công ty.
- ▶ Ta muốn trả lời một số câu hỏi sau:
  - ▶ Liệu có mối quan hệ giữa tiền chi cho quảng cáo với doanh số?
  - ▶ Mối quan hệ đó có mạnh không?
  - ▶ Mối quan hệ đó có tuyến tính không?
  - ▶ Loại quảng cáo nào đóng góp nhiều hơn vào doanh thu?
  - ▶ Ta có thể dự đoán được doanh số tương lai dựa vào số tiền chi cho quảng cáo không?

Mô hình hồi quy tuyến tính cho advertising data

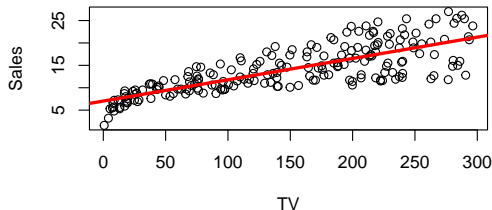
- ▶ Hồi quy tuyến tính cho mỗi biến trên advertising data

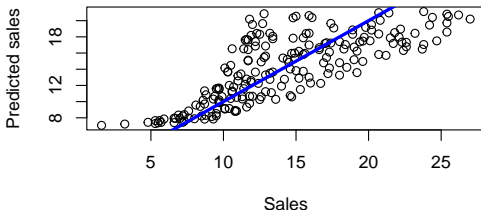
- ▶ Biến dự đoán tốt nhất là *TV*, với *MSE* là 10.51
  - ▶ *radio* có *MSE* là 18.09
  - ▶ *newspaper* có *MSE* là 25.67

Dự đoán doanh số với TV advertising

Sales by TV advertising

Predicted vs. actual sales (TV)

- ▶ Hình bên trái là mô hình hồi quy tuyến tính với biến TV

$$sales \approx 7.03 + 0.05 \times TV$$

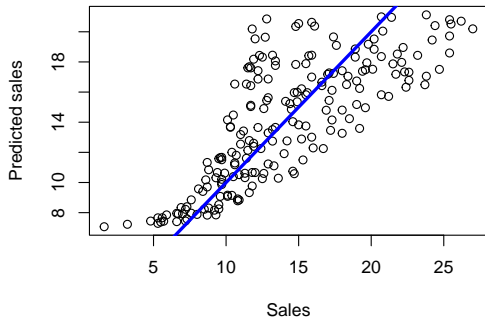
- ▶ Hình bên phải là doanh số dự đoán và doanh số thật sự
  - ▶ Lý tưởng là mọi điểm đều nằm trên đường màu xanh

Dự đoán doanh số với TV advertising

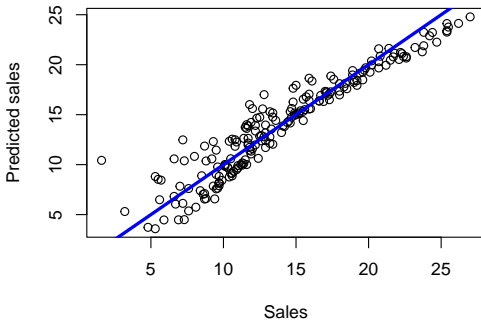
```
##  
## Call:  
## lm(formula = sales ~ TV, data = data)  
##  
## Residuals:  
##      Min       1Q   Median       3Q      Max   
## -8.3860 -1.9545 -0.1913  2.0671  7.2124   
##  
## Coefficients:  
##              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)      
## (Intercept)  7.032594   0.457843   15.36  <2e-16 ***   
## TV           0.047537   0.002691   17.67  <2e-16 ***   
## ---  
## Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1  
##  
## Residual standard error: 3.259 on 198 degrees of freedom  
## Multiple R-squared:  0.6119, Adjusted R-squared:  0.6099
```

Dự đoán doanh số với tất cả các biến

Predicted vs. actual sales (TV)

Predicted vs. actual sales (All)

- ▶ Hình bên trái là mô hình chỉ sử dụng biến *TV*, *MSE* là 10.51
- ▶ Hình bên phải mô hình chỉ sử dụng tất cả các biến, *MSE* là 2.78

$$sales \approx 2.94 + 0.05 \times TV + 0.19 \times radio - 0.001 \times newspaper$$

Dự đoán doanh số với tất cả các biến

```
##  
## Call:  
## lm(formula = sales ~ TV + radio + newspaper, data = data)  
##  
## Residuals:  
##      Min       1Q   Median       3Q      Max   
## -8.8277 -0.8908  0.2418  1.1893  2.8292   
##  
## Coefficients:  
##              Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)      
## (Intercept)  2.938889   0.311908   9.422  <2e-16 ***  
## TV           0.045765   0.001395  32.809  <2e-16 ***  
## radio        0.188530   0.008611  21.893  <2e-16 ***  
## newspaper   -0.001037   0.005871  -0.177    0.86   
## ---  
## Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1  
##
```

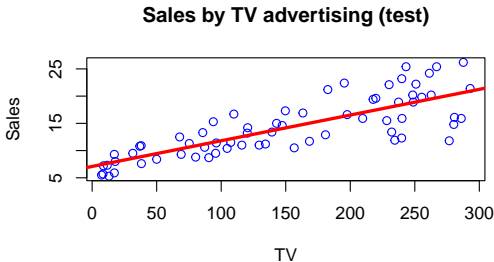
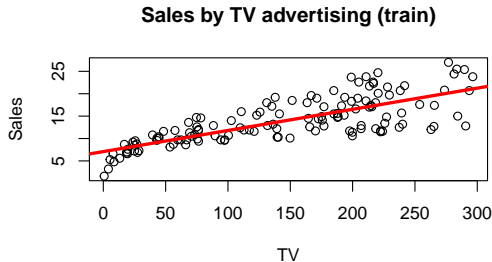
Sự đánh giá (validation)

Sự tổng quát (generalization)

- ▶ Sự tổng quát (generalization) là khả năng một mô hình dự đoán tốt trên dữ liệu mới
  - ▶ Dự đoán tốt trên dữ liệu huấn luyện (training data) không phải là mục tiêu cuối cùng
- ▶ Ta xây dựng mô hình dựa trên dữ liệu huấn luyện (training data) hay in-sample data
- ▶ Ta mong muốn mô hình cũng dự đoán tốt trên dữ liệu mới (test data) hay out-of-sample data
- ▶ Nếu nó không dự đoán tốt trên dữ liệu mới, ta nói mô hình không tổng quát (thất bại trong việc tổng quát hóa)

Ví dụ trên advertising data

- Ta **huấn luyện (train)** mô hình dùng 2/3 tập dữ liệu để **dự đoán** trên 1/3 còn lại.

- MSE trên **tập train** là 10.65, MSE trên **tập test** là 10.64
- Ta có thể kết luận mô hình mang tính tổng quát
  - Sự khác biệt của MSE trên tập train và tập test không lớn lắm

Out-of-sample validation

- ▶ Ta dùng **validation/test set** để kiểm tra khả năng dự đoán của mô hình trên dữ liệu mới (chưa thấy) như thế nào.
  - ▶ Đây được gọi nguyên lý **out-of-sample validation**
- ▶ Hai phương pháp đánh giá phổ biến dựa theo nguyên lý **out-of-sample validation**:
  - ▶ Holdout method
  - ▶ Cross-validation

Holdout validation

Holdout validation là dạng đơn giản nhất của out-of-sample validation.

- ▶ **Ý tưởng:** sử dụng một phần của tập dữ liệu làm dữ liệu chưa thấy và giả định dữ liệu tương lai sẽ tương như vậy.
  - ▶ Chia tập dữ liệu ta có thành hai tập, **train** và **test một cách ngẫu nhiên**
  - ▶ Sử dụng tập **train** để xây dựng mô hình
  - ▶ Sử dụng tập **test** để đánh giá mô hình
- ▶ Đây là một cách để ta mô phỏng khả năng dự đoán của mô hình trên dữ liệu chưa thấy.
  - ▶ Thông thường, ta chỉ có một tập dữ liệu, dữ liệu mới (chưa thấy) thường khó thu thập.

Holdout validation

- ▶ Sai số khi dự đoán trên tập test (test error) là điều ta quan tâm
  - ▶ Sai số khi dự đoán trên tập train (train error) không quan trọng
- ▶ Ta chia dữ liệu thành 2 tập train và test một cách ngẫu nhiên (randomly)
  - ▶ Tỷ lệ train/test thường là 80/20 hay 90/10
  - ▶ Khi dữ liệu nhiều ta có chia theo tỷ lệ 50/50 hay 60/40
- ▶ Test error thường lớn hơn train error một tí
- ▶ Nếu test error lớn hơn nhiều so với train error, ta nói mô hình bị quá khớp (overfit).
- ▶ Random sampling là một biến thể của holdout
  - ▶ Lặp lại holdout k lần
  - ▶ Dùng average test error qua k lần để đánh giá mô hình

Holdout validation

- Kết quả train/test error có các trường hợp sau

test/train	small train error	large train error
small test error	generalizes (performs well)	lucky (or fraud)
large test error	fails to generalize (overfit)	generalizes (underfit)

Ví dụ trên advertising data

features	train error	test error
TV	10.74	10.06
radio	17.01	20.29
newspaper	24.54	28.04
TV + radio	2.68	2.98
TV + newspaper	2.68	9.17
radio + newspaper	2.68	20.77
all	2.68	3.07

- Kết quả cho thấy rằng mô hình chỉ với hai thuộc tính *TV* và *radio* cho kết quả dự đoán tốt tương tự với khi dùng tất cả các thuộc tính (*all*).

Quá khớp (overfitting)

- ▶ Ta vừa thử nghiệm nhiều mô hình
- ▶ Ta có thể chọn mô hình khớp (fit) với dữ liệu huấn luyện (training data) nhất.
- ▶ Nhưng việc này có thể dẫn đến mô hình dự đoán không tốt trên dữ liệu kiểm thử (test data)
- ▶ Điều này được gọi là quá khớp (overfitting)

Ví dụ - polynomial fit

- ▶ Giả sử dữ liệu thô là $u \in R$
- ▶ Ta sử dụng các đặc trưng là đa thức theo u (polynomial features)

$$x = \phi(u) = (1, u, u^2, \dots, u^k)^T$$

và mô hình hồi quy tuyến tính $f(x) = \theta^T x$

- ▶ $f(x)$ là đa thức bậc d theo u

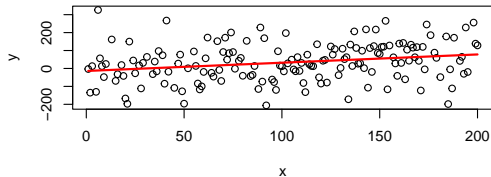
$$\hat{y} = f(x) = \theta^T x = \theta_0 + \theta_1 u + \theta_2 u^2 + \dots \theta_d u^d$$

- ▶ Ta chọn θ dùng ERM với lost function là $l(\hat{y}, y) = (\hat{y} - y)^2$

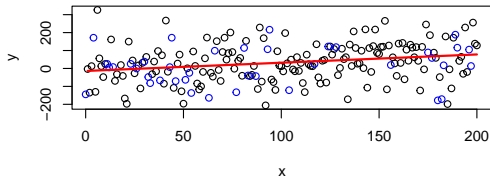
Ví dụ - polynomial fit

- ▶ 200 điểm dữ liệu được chia làm 2 tập train/test với tỷ lệ 80/20

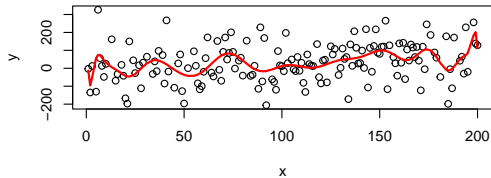
d = 1 (train set)

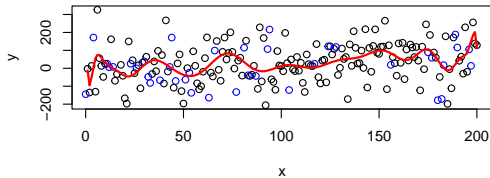
d = 1 (test set)

d = 25 (train set)

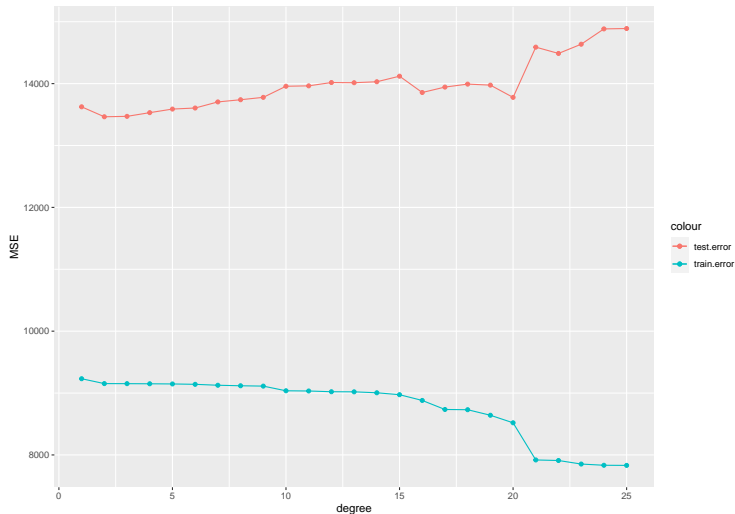
d = 25 (test set)

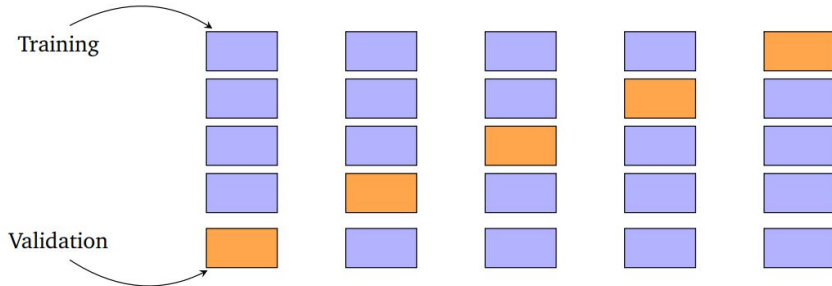
Ví dụ - polynomial fit

- ▶ 200 điểm dữ liệu được chia làm 2 tập train/test với tỷ lệ 80/20

Cross validation

- ▶ Đây là một phương pháp phổ biến để đánh giá mô hình
  - ▶ Chia tập dữ liệu thành k phần (fold) xấp xỉ nhau
  - ▶ Với mỗi phần i , xây dựng mô hình trên các phần khác ngoại trừ phần i
  - ▶ Đánh giá mô hình trên phần i
  - ▶ Dùng average test error trên tất cả các phần i để đánh giá mô hình.

Cross validation

Có 2 trường hợp đặt biệt của **cross validation**

- ▶ **Leave-one-out cross validation**

- ▶ Chia dữ liệu thành n phần (fold), với n là số đối tượng trong tập dữ liệu
- ▶ Phương pháp này hữu ích đối với các tập dữ liệu nhỏ

- ▶ **Stratified cross-validation**

- ▶ Các **phần (fold)** được **phân tầng (stratified)** để phân bố lớp trong mỗi phần xấp xỉ với phân bố lớp của tập dữ liệu
- ▶ Phương pháp này hữu ích đối với các tập dữ liệu có phân bố lớp không đều nhau

Lựa chọn mô hình tuyến tính (linear model selection)

Best subset selection

- ▶ Gọi M_0 là **null model**, không chứa biến nào.
  - ▶ Mô hình này dùng sample mean để dự đoán cho mỗi data point
- ▶ **for** $k = 1, 2, \dots, d$
  - ▶ **Fit** tất cả $\binom{d}{k}$ mô hình chứa k biến
  - ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có $L(\theta)$ nhỏ nhất)** trong $\binom{d}{k}$ mô hình, và gọi nó là M_k .
- ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có validation error nhỏ nhất)** từ $M_0, \dots, M_d$ dùng **cross validation**.

Best Subset Selection (cont)

- ▶ Best subset selection khó thể áp dụng khi số chiều d lớn.
- ▶ Best subset selection có thể dẫn đến overfitting và high variance khi d lớn.
  - ▶ Không gian tìm kiếm quá lớn $\rightarrow$ nhiều khả năng tìm được mô hình có performance tốt trên training set nhưng tệ trên test set.
- ▶ Do vậy, các phương pháp stepwise selection nhằm giới hạn không gian tìm kiếm, được dùng thay cho best subset selection.

Forward stepwise selection

- ▶ Gọi M_0 là **null model**, không chứa biến nào.
  - ▶ Mô hình này dùng **sample mean** để dự đoán cho mỗi data point
- ▶ **for** $k = 0, 2, \dots, d - 1$
  - ▶ Xét tất cả $d - k$ mô hình được tạo ra bằng cách **thêm một biến vào M_k**
  - ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có $L(\theta)$ nhỏ nhất)** trong số $d - k$ mô hình, gọi nó là M_{k+1} .
- ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có validation error nhỏ nhất)** từ $M_0, \dots, M_d$ dùng **cross validation**.

Forward stepwise selection (cont)

- ▶ **Forward stepwise selection** có không gian tìm kiếm nhỏ hơn nhiều so với best subset selection}
- ▶ Số trường hợp phải xét là $1 + d(d + 1)/2 = O(d^2)$ so với $O(2^d)$
- ▶ **Forward stepwise selection** là phương pháp greedy nên không đảm bảo tìm được mô hình tốt nhất như best subset selection

Backward stepwise selection

- ▶ Gọi M_d là **full model**, chứa tất cả các biến.
- ▶ **for** $k = d, d - 1, \dots, 1$
  - ▶ Xét tất cả k mô hình được tạo ra bằng cách **bỏ bớt đi một biến** từ M_k
  - ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có $L(\theta)$ nhỏ nhất)** trong số k mô hình, gọi nó là M_{k-1} .
- ▶ Chọn **mô hình tốt nhất (có validation error nhỏ nhất)** từ $M_0, \dots, M_d$ dùng **cross validation**.

Backward stepwise selection (cont)

- ▶ Giống forward stepwise selection, backward stepwise selection cũng có không gian tìm kiếm nhỏ hơn nhiều so với best subset selection.
  - ▶ Số trường hợp phải xét là $1 + d(d + 1)/2 = O(d^2)$ so với $O(2^d)$
- ▶ Backward stepwise selection cũng là phương pháp greedy nên không đảm bảo tìm được mô hình tốt nhất như best subset selection
- ▶ Backward stepwise selection cần $n > d$ (số điểm dữ liệu n lớn hơn số biến d) để có thể fit full model
  - ▶ Nếu $n < d$, ta có thể dùng forward stepwise selection.

Sự điều chuẩn (Regularization)

Độ nhạy (sensitivity) và sự điều chuẩn (regularization)

- ▶ Giả sử ta có mô hình $\hat{y} = f_{\theta}(x) = \theta^T x$
- ▶ Nếu θ_i lớn, thì $\hat{y}_i$ sẽ rất nhạy cảm (sensitive) với x_i
  - ▶ Thay đổi nhỏ trong x_i dẫn đến thay đổi lớn trong $\hat{y}_i$
- ▶ Quá nhạy cảm (large sensitivity) có thể dẫn đến quá khớp (overfit) và không tổng quát (poor generalization)
- ▶ Ta đo độ lớn của θ dùng một hàm điều chuẩn (regularizer function) $r : \mathbb{R}^d \rightarrow \mathbb{R}$
- ▶ $r(\theta)$ là một độ đo cho độ lớn của θ
  - ▶ Square regularizer (l_2)

$$r(\theta) = \|\theta\|_2 = \theta_1^2 + \dots + \theta_d^2$$

- ▶ Absolute regularizer (l_1)

$$r(\theta) = \|\theta\|_1 = |\theta_1| + \dots + |\theta_d|$$

Regularized empirical risk minimization

- ▶ Mô hình nên **khớp (fit)** với dữ liệu cho trước tốt, tức **sai số thực nghiệm (empirical risk) $L(\theta)$ nhỏ**

$$L(\theta) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n l(\theta^T x_i, y_i)$$

- ▶ Mô hình nên **không quá nhạy cảm (sensitive)**, tức **$r(\theta)$ nhỏ**
- ▶ Để cân bằng hai mục tiêu này, ta dùng **sai số thực nghiệm đã điều chuẩn (regularized empirical risk)**

$$L(\theta) + \lambda r(\theta)$$

trong đó: $\lambda > 0$ là **regularization parameter** (hay **hyper-parameter**)

- ▶ **Regularized empirical risk minimization (RERM)**: chọn θ để **regularized empirical risk đạt cực tiểu**

Regularized empirical risk minimization (cont)

- ▶ Với $\lambda = 0$, **RERM** trở thành **ERM**
- ▶ Với $\lambda = \infty$, $\theta = 0$
- ▶ **RERM** tạo ra một họ các mô hình ứng với các λ khác nhau
- ▶ Ta sẽ chọn vài (chục) giá trị θ , thường là theo khoảng cách logarit trên một miền giá trị lớn
- ▶ Ta dùng **cross validation** để chọn mô hình tốt nhất
- ▶ Thường ta sẽ chọn giá trị λ lớn nhất cho **test error** gần giá trị cực tiểu (để nó ít nhạy cảm và tổng quát tốt)

Ridge regression (L_2 regularization)

- Chọn λ để cực tiểu hóa

$$L(\theta) + \lambda \|\theta\|_2^2$$

$$\begin{aligned} L(\theta) &= \sum_{i=1}^n (y_i - \theta^T x_i)^2 \\ &= (y - X\theta)^T (y - X\theta) \end{aligned}$$

$$\text{cost}(\theta) = L(\theta) + \lambda \|\theta\|_2^2 = (y - X\theta)^T (y - X\theta) + \lambda \theta^T \theta$$

Gradient of ridge regression cost

$$\begin{aligned}\nabla[\text{cost}(\theta)] &= \nabla[L(\theta) + \lambda\|\theta\|_2^2] \\ &= \nabla[(y - X\theta)^T(y - X\theta) + \lambda\theta^T\theta] \\ &= \nabla[(y - X\theta)^T(y - X\theta)] + \lambda\nabla[\theta^T\theta] \\ &= -2X^T(y - X\theta) + 2\lambda\theta \\ &= -2X^T(y - X\theta) + 2\lambda I_n\theta\end{aligned}$$

Analytical solution for ridge regression

► Nghiệm $\hat{\theta}$ thỏa:

$$\nabla[\text{cost}(\hat{\theta})] = -2X^T(y - X\hat{\theta}) + 2\lambda I_n \hat{\theta} = 0$$

$$-X^T y + X^T X \hat{\theta} + \lambda I_n \hat{\theta} = 0$$

$$X^T X \hat{\theta} + \lambda I_n \hat{\theta} = X^T y$$

$$\hat{\theta} = (X^T X + \lambda I_n)^{-1} X^T y$$

Analytical solution for ridge regression (cont)

$$\hat{\theta} = (X^T X + \lambda I_n)^{-1} X^T y$$

- ▶ Nếu $\lambda = 0$, $\hat{\theta}^{ridge} = (X^T X)^{-1} X^T y = \hat{\theta}^{LS}$
  - ▶ $(X^T X)$ là ma trận bậc $d \times d$
  - ▶ Độ phức tạp của việc tính $(X^T X)^{-1}$ là $O(d^3)$
- ▶ Nếu $\lambda = \infty$, $\hat{\theta}^{ridge} = 0$
  - ▶ Với $\lambda > 0$, $(X^T X + \lambda I_n)$ luôn khả nghịch

Stochastic gradient descent for ridge regression

$t = 0$

Khởi tạo $\theta^{(t)}$ ngẫu nhiên

repeat

▶ foreach $i = 1, 2, \dots, n$ (thứ tự ngẫu nhiên)

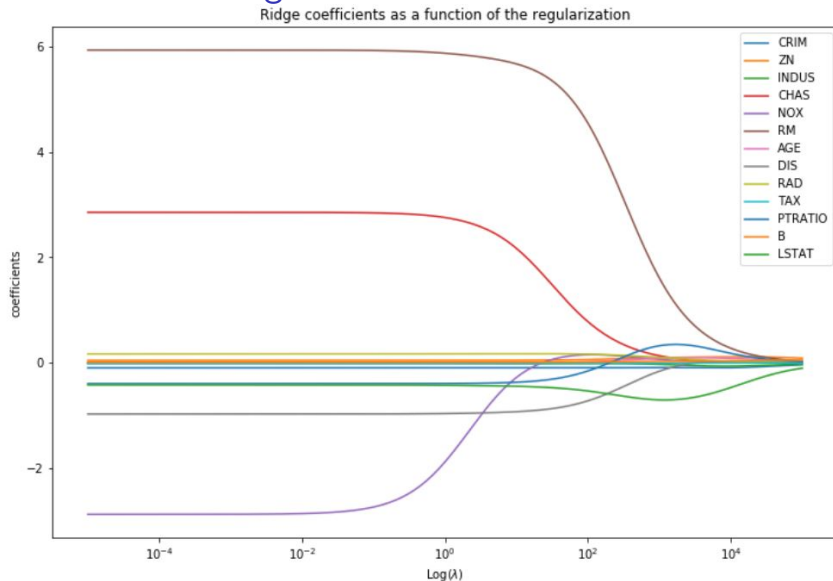
▶ $partial[i] = -x_i(y_i - x_i^T \theta_i^{(t)}) + \frac{\lambda}{n} \theta_i^{(t)}$

▶ $\theta^{(t+1)} = \theta^{(t)} - \eta \cdot partial[i]$

▶ $t \leftarrow t + 1$

until $\|\theta^{(t)} - \theta^{(t-1)}\| \leq \delta$

Ridge regression on housing data

Lasso regression (L_1 regularization)

- ▶ Chọn λ để cực tiểu hóa

$$L(\theta) + \lambda \|\theta\|_1$$

- ▶ Lasso regression không có analytical solution

- ▶ Một số thuật toán cho lasso regression:

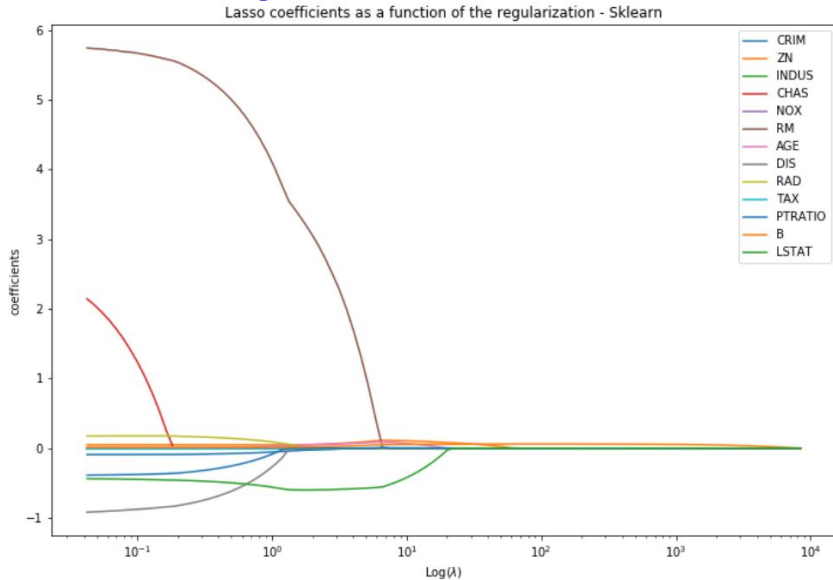
- ▶ **Least angle regression (LARS)**: “Bradley Efron, Trevor Hastie, Iain Johnstone, and Robert Tibshirani, Least angle regression, Annals of Statistics, Volume 32, Number 2 (2004), 407-499.”

- ▶ **Coordinate descent**: “Jerome Friedman, Trevor Hastie, and Robert Tibshirani, Sparse inverse covariance estimation with the graphical lasso, Biostatistics, Volume 9, Issue 3 (2008), 432-441”

- ▶ ...

- ▶ L_1 regularization thường dẫn đến nghiệm thưa (sparsity solution), nên nó được xem như một phương pháp lựa chọn đặc trưng (feature selection).

Lasso regression on housing data

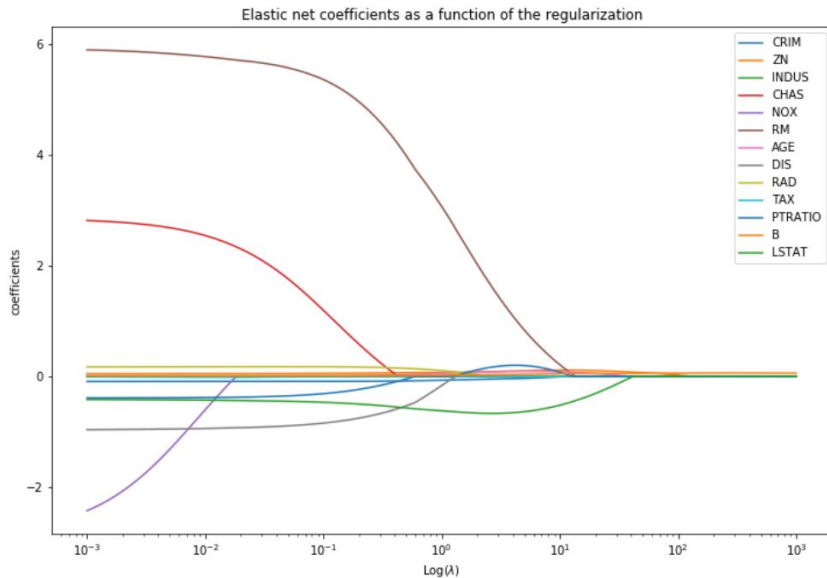
Elastic net regression (kết hợp L_1 và L_2 regularization)

- ▶ Chọn λ, α để cực tiểu hóa

$$L(\theta) + \lambda \left(\frac{1-\alpha}{2} \|\theta\|_2^2 + \alpha \|\theta\|_1 \right)$$

- ▶ Elastic net regression cũng không có analytical solution
- ▶ Thuật toán cho elastic net regression:
  - ▶ **LARS-EN**: “Hui Zou and Trevor Hastie, Regularization and variable selection via the elastic net, Journal of the royal statistical society: series B (statistical methodology), Volume 67, Issue 2 (2005), 301-320.”

ElasticNet regression on housing data

Summary

- ▶ Hồi quy tuyến tính (linear regression)
- ▶ Đánh giá (Validation)
  - ▶ Holdout
  - ▶ Cross validation
- ▶ Linear model selection
  - ▶ Best subset selection
  - ▶ Forward/Backward stepwise selection
- ▶ Sự chỉnh hóa (Regularization)
  - ▶ Ridge regression
  - ▶ Lasso regression
  - ▶ ElasticNet regression